

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských rozhledů“.

ROČNÍK VII.

ČÍSLO 11.

Vedení útočného boje.

Námět.

Mapa 1:75.000, Jičín.

Všeobecná situace.

2. červená pěší divise, včleněná a postupující od východu k západu, vrhla svými předvoji 10. května na západ menší síly modrých, umístěné na výšinách Skála (6 km v. od Hořic) a Želkovice (5 km jv. od G. Jeřitz) a přišla k 18. hodině v dotyk s posicí pevně drženou, před níž její předvoje byly zastaveny. Dosažená čára: jz. kraj Březovic, z. kraj G. Jeřitz, z. kraj Ober Černutek, kopeček 286 (Rozkoš).

Během dne červené letectvo ohlásilo značné opevňovací práce v celém pásmu, na v. od silnice Hořitz—Milowitz—Stračov, jakož i baterie v posici na sever od Ober Gutwasser, na z. od Kl. Třemeschowes, na v. od Milowitz; těžké kulometry byly zjištěny v bodech X, Y, Z (viz průsvitku 2).

Nepřátelé, zajatí 10. května v. od Gr. Jeřitz, vypovídají, že červení upravují posici od 2 neb 3 dní a že bylo pracováno 9. května o drátěných překážkách na v. okraji Třemeschowes.

Pozemní pozorování nezjistilo jiných drátěných překážek. Velitel červené armády se rozhodl útočiti 12. května na celé frontě. 2. červená pěší divise, disponující třemi pluky (4. p. pl. čís. 6 je armádní zálohou), má útočiti v pásmu vyznačeném na průsvitce 1. Je zesílena dvěma leh. oddíly 10 cm a jedním hrubým oddílem 15 cm. Počasí je mlhavé již po několik dní. Silně větrno, což brání letectvu vzlétnutí. Bystřice je všude pro pěchotu překročitelná. Brody umožňují leh. dělostřelectvu snadné přebrodění. Slunce vychází ve 4 hod. a zapadá v 20 hod. Nepřátelské letectvo málo činné.

Výtah z rozkazu pro útok velitele 2. p. divise.

(Rozkaz daný 11. května v 9 (devět) hod. ráno.)

Myšlenka manévru.

Hlavní úsilí na sev. ve spojení s 1. p. div., která útočí na Hořice tak, aby bylo dobyto co nejdříve kopečku 312; potom dobytím Gutwasser umožnit vstup do soutěsky mezi lesem Liskowitz a lesíkem na západ od Hořitz.

Postupné cíle:

čís. I.	} viz průsvitku 1.
čís. II.	
čís. III.	

Sestava:

na sev. 5. p. pl.

na j. 4. p. brigáda (bez dvou praporů div. zálohy)

6. p. pl. v armádní záloze v Jaroměři.

Dělostřelectvo: Přímá podpora:

5. p. pluk: tři lehké oddíly

4. p. brig.: tři lehké oddíly.

Všeobecná činnost: skupina tří hrubých oddílů.

Plán užití dělostřelectva pro všeobecnou činnost: velitel 5. p. pl. a velitel 4. p. brig. oznámí své návrhy po této stránce veliteli divise.

Palba proti bateriím bude vedena armádním dělostřelectvem.

Výchozí základna: čára dosažená nejčelnějšími prvky.

Provedení útoku:

Dělostřelecká příprava po 15 minut.

I. cíle divise bude dosaženo ve třech postupných fázích:

1. fáze:

Současný útok na celé frontě.

Cíl: cíl čís. 1 podle průsvitky.

Rychlost pohybu: 100 m za 3'.

2. fáze:

5. p. pl. zůstává na místě a podporuje svými palbami 4. p. brig., která postoupí na cíl čís. 2 podle průsvitky.

3. fáze:

Útok na celé frontě.

Cíl: cíl čís. 1 podle průsvitky.

Jakmile postoupivší prvky dosáhnou čáry: křižovatka dráhy se silnicí sev. Chvalina, záp. kraj Chvalina, Kaplice, záp. kraj Třemeschoves, záp. kraj lesa Kazatelnice, 291, jsou velitel 5. p. pl. a velitel 4. pěší brig. oprávněni naříditi přesun částí dělostřelectva pro přímou podporu, a to nejvýše jednoho oddílu pro 5. p. pl. a jednoho oddílu pro 4. p. brig.

Vyrazení pro 2. fázi bude ponecháno iniciativě velitele 4. p. brig.

Vyrazení pro 3. fázi nastane po uplynutí čtvrt hodiny po vystřelení rakety s červeným deštěm letadlem divise.

Po dosažení I. cíle divise přemístí se dělostřelectvo kupředu a jednotky se uspořádají na dobyté posici. Při tom všem vyšle 5. p. pl. na Gutwasser a 4. p. brig. na Bašnitz a Břišťan průzkumné hlídky, určené k tomu, aby se zmocnily těchto vesnic, jestliže by nebyly nepřítelem obsazeny, nebo jestliže by nepřítel kladl jen slabý odpor. Tyto průzkumné hlídky budou podporovány dělostřelectvem přemístěným během 3. fáze.

Útok na II. cíl divise bude předmětem pozdějších rozkazů.

Letectvo.

Jeden doprovodný letoun od počátku útoku. Vytyčení na I. cíl divise a na každé vyžádání letadlem.

Taktické spojení

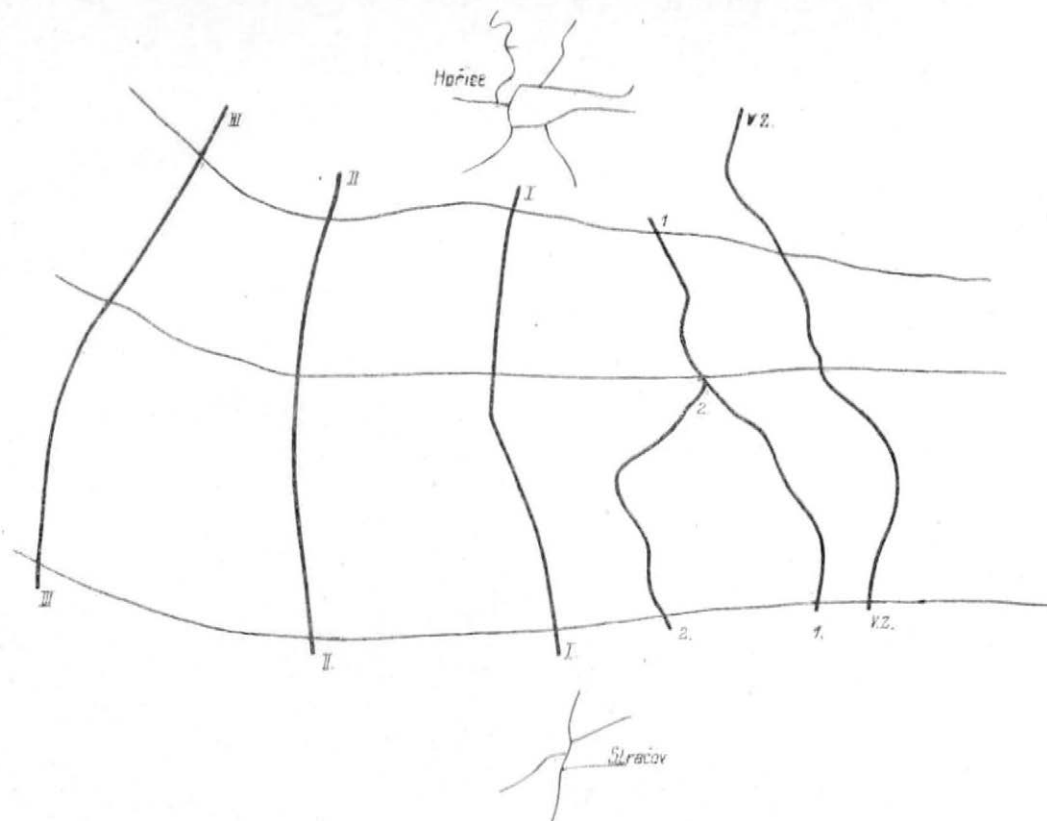
s 1. pěší divisi: smíšeným styčným oddílem, složeným z 1 č. 5. p. pl., z 1 č. a 1 druž. t. kul. a velitele od 1. p. divise;

mezi 5. p. pl. a 4. p. brig.: smíšeným styč. oddílem, složeným z 1 č. 5. p. pl., 1 čety, 1 druž. t. kul. a velitele od 4. p. brig.

S V. Velitel pěší divise: Cerekwitz.

Velitel 5. p. pluku: Z. O. (500 m sv. od G. Jeřitz).

Postupné cíle 2. červené divise.
Mapa 1:75.000, Jičín.

B.: Vedení útočného boje.

Cvič. listy, roč. IX. (1928), č. 11.

Spojovací osa divise:

Cerekwitz—Gr. Jeřitz—Třemeschowes—Unter Gutwasser.

Spojovací osa 5. p. pluku:

(bude určena důstojníky).

PZÚ. divise: Třebowětitz.

Hodina útoku: 4 hod. 30 min. (čtyři hodiny třicet) 12/V.

Poznámka:

1. Průsvítka 2 uvádí situaci 5. pěšího pluku 11/V v okamžiku, kdy velitel pluku dostane rozkaz.

2. Všeobecná činnost bude působiti:

během 1. fáze dvěma oddíly v prospěch 5. p. pluku;

během 2. fáze veškeré v prospěch 4. p. brigády;

během 3. fáze dvěma oddíly v prospěch 5. p. pluku.

Na podkladě tohoto rozkazu vydal velitel 5. pěšího pluku operační rozkaz, jehož výtah je tento:

Mapa 1:75.000 a plán 1:25.000.

ZO. (sz. od G. Jeřitz), 11. květen, patnáct hodin.

1. Situace.....

2. Úkol pluku.....

3. Myšlenka manévru:

V 1. údobí útočiti současně na celé frontě a zmocniti se čáry: 314—306 (1. cíl pluku). Hlavní úsilí směrem na rozcestí jjv. od 314.

Zatím co 4. brigáda útočí na 2. divisní cíl, vytvořiti průlom v drátěných překážkách před Třemeschowes.

V 2. údobí zmocniti se 2. plukovního cíle: Chvalina—hřbet Kaplice, záp. okraj Třemeschowes; hlavní úsilí směrem na Kaplice.

V 3. údobí dosáhnouti čáry: hřbet 312—želez. stanice Hořice; hlavní úsilí na 312 (3. plukovní cíl).

4. Výchozí základna: Čára dosažena četnými prvky praporu I./5.

Sestava na vých. základně:

Prapory II./5. a III./5. v 1. sledu, prapor II./5. na severu.

Prapor I./5. v 2. sledu	}	1 rota vých. o G. Jeřitz,
		2 roty vých. od 324
		kul. rota na hřbetě 324.

Minomety s praporem III./5.

6. útočné pásmo praporů v 1. sledu:
ohraňováno čarou (viz průsvítka 3).

7. Provedení:

a) 15minutová příprava (4 hod. 15 min. až 4 hod. 30 min.);

b) 1. údobí: Prapor II./5. bude postupovati v těsném spojení s 1. divisí a zmocní se hřbetu 314.

Prapor III./5. útočí směrem na Kamenice 306.

Prapor I./5. umístí 1 kulometnou čet u rozcestí jjv. 314 s úkolem pomáhati praporu III./5. v držení 1. cíle;

c) 2. údobí. Po objevení se rakety s červeným děštěm, vystřelené letadlem divise, počátek děl. přípravy,

$\frac{1}{4}$ hodiny po vystřelení této rakety útočí prapory II./5. a III./5. na 2. pluk. cíl.

Prapor II./5. zmocní se Chvaliny a hřbetu jižně odtud, zůstává neustále v úzkém spojení s 1. divisí.

Prapor III./5. útočí na Třemeschowes čelně a obchvátí ji ze severu;

c) 3. údobí.

Žádná zastávka na 2. cíli.

Prapory pokračují v svém postupu, a jen společným úsilím zmocní se hřbetu 312.

d) Prapor I./5. Jedna rota bude umístěna před počátkem útoku na vých. od G. Jeřitz. Zato bude postupovat za praporem III./5. a po dobytí Třemeschowes vyčistí a obsadí tuto vesnici.

8. Plán palby.

A. Minomety.

1. údobí: k dispozici velitele praporu III./5.

2. a 3. údobí: k dispozici velitele praporu II./5.

B. Dělostřelectvo pro přímou podporu.

1. údobí:

1 oddíl pro každý prapor 1. sledu,

1 oddíl k dispozici velitele pluku.

Tento oddíl působí nejprve na 1. nepř. linii, od bodu, ležícího 100 m jižně od mlýna, až k bodu 300 m sev. od rozcestí na sever od toho mlýna. — Ve 4 hod. 58 min. působí na linii c—d; v 5 hod. 10 min. na prostor mezi zákopem i (v to) a silnicí G. Jeřitz—Hořice.

5 minut po příchodu na 1. cíl oddíl praporu III./5., event. zesílený oddílem velitele pluku, vytvoří průlomy v překážkách.

2. údobí: 2 oddíly praporu III./5.

1 oddíl praporu II./5.

Po příchodu 1. sledu na 2. plukovní cíl, jeden oddíl praporu III./5. bude se přemísťovat a zaujme postavení vých. od Kamenic 306.

3. údobí: po 1 oddílu každému praporu.

C. Dělostřelectvo pro všeobecnou činnost.

1. údobí: neutralisuje zákopy a, b, c, d, e, f, g, h, i, j — největší hustota palby na čáru a, b, c, d, e, f a v pásmu II./5.

Ve 4 h. 45 m. soustředí palbu na zákopy g, h, i, j; největší hustota v prospěch II./5.

D. Těžké kulomety praporu I./5.

1. údobí. Neutralisující nepřítel. zbraně, které by se objevily mezi zákopy a, b, c, a g, h, i, pak mezi zákopy g — h — i.

9. Spojení.

Mezi II./5. a III./5.: spojovacím oddílem (1 družstvo II./5. 1 družstvo a 1 kul. družstvo III./5.)

mezi 5. p. plukem a 4. p. brigádou

mezi 5. p. plukem a 1. p. divisí

10. SV.

Počáteční SV. 5. p. pluku ZO (sv. Jeřic).

II./5: lom u koty 324.

III./5. Jeřice.

I./5. Z. O.

Osy přemístění — — — — —

11. — — — — —

Poznámka. Dále předvídal velitel pluku, že v den útoku povětrnostní poměry mohly být takové, že vytvoření průlomů nebude možné (mlha neb čelní vítr). V tomto případě chce se v 2. období zmocnit nejen Chaliny a hřbetu jižně této vesnice, pak dobytí poledníkového hřbetu Kaplice a pak útočit na Gross Trêmeschowes od severu.

Vedení boje v útoku.

Všeobecná situace.

12. května — v den útoku — je pěkné počasí; není mlhy a je bezvětří. Za těchto podmínek se rozhodl velitel pluku útočit čelně na G. Trêmeschowes a za tím účelem využití zastávky na 1. cíl k vytvoření přechodů v drátěných překážkách.

První zvláštní situace. — II./5. prapor.

Útok vyrazil 12. května ve 4 hod. 30 min. za podmínek předvídaných velitelem pluku.

Během přípravy odpovídalo nepřátelské dělostřelectvo velmi živě a bylo objeveno velké množství dosud neznámých baterií.

II./5. se zmocnil, ne bez námahy, první nepřátelské linie, avšak odtud počínaje jeho postup narazil na mnoho překážek a byl jen velmi pomalý.

V 5 hod. 30 min. je v situaci, jak naznačuje náčrt 3.

Dvě rotý jsou v prvním sledu: 5. rota na severu, 6. na jihu; 7. rota je v druhém sledu.

5. rota po dobytí zákopu „a“ dosáhla železnice, avšak když odtud chtěla kolem 5 hod. 15 min. vyrazit, byla zasažena velmi živou palbou pěchoty, vycházející z „g“, „h“ a z mezery mezi „g“ a „h“.

Na této linii „g—h“ a více na jih, zdá se, že nepřítel má dosti značný počet palebných prostředků; těžké kulomety byly hlavně zjištěny v bodě 1 a 2. Tyto palby donutily 5. rotu k ústupu a donutily ji vrátit se na železnici. Všechny její 4 čety jsou v 1. sledu. Přes to ztráty nemá příliš značné (asi 30 mužů).

6. rota se zmocnila pravým křídlem v 5 h. 25 m. zákopu „b“, který nemohla překročit; její levé křídlo a střed byl zastaven palbou dělostřelectva a prudkou palbou pěchoty, vycházející ze zákopu „c“ a proto postupoval pomaleji než pravé křídlo. Na konec tato rota byla rozdělena na tři části, z nichž jedna (asi 1 četa) obsadila „b“, druhá (asi 1 četa) jest na 250 m sv. od „c“ a třetí část (2 čety) 200 m v. od „c“. Rota ztratila 1 důstojníka, velitele čety a asi 40 mužů.

7. rota nebyla ještě zasažena; byla zastavena čelem na výši bývalé 1. linie nepřítele a měla velmi malé ztráty. Velitel praporu je s ní.

Na severu 5. rota je ve spojení s 1. divisí, jejíž levé křídlo (jižní) obsadilo železnici.

Na jihu 6. rota je ve spojení s III./5. praporem, který byl rovněž zastaven na železnici.

Oddíl přímé podpory praporu II./5. střílí na

Oddíl, který zůstal k dispozici velitele pluku, střílí na

Všeobecná činnost střílí na

Kulometná rota II./5. je rozdělena takto

Kulometná rota I./5. střílí na

Předmět studia.

1. Doplniti nahoře uvedené údaje, pokud se týká:

oddíl přímé podpory	} II./5	} za předpokladu, že palebný	
kulometné roty			} plán pro útok za železnici byl
kulometné roty I./5.			
všeob. činnosti (hodnota 1 oddílu)			

Zvláště udejte cíle, na které tyto zbraně střílejí v 15 hod. 30 min.

2. Rozhodnutí, rozkazy, žádosti velitele II./5. praporu.

Připusťme, že velitel praporu je spojen telefonicky s velitelem pluku a že telefonní linka jest bez poruchy.

Rozprava.

I. Podrobná situace II./5.

1. Všeobecná činnost.

Jakmile dělostřelectvo pro přímou podporu začalo střílet na zákopy „a“, „b“, „c“, veškeré dělostřelectvo pro všeobecnou činnost působilo na linii „g“, „h“. Ale tato palba se stala nebezpečnou pro pěchotu, jakmile tato přišla přibližně 500 m před linií „g“, „h“, to znamená, jakmile dosáhla linie: zákop „a“ — bod 200 m v. od „b“ — bod 200 m v. od „c“. Všeobecná činnost zastavila také v tomto okamžik svou palbu a přenesla ji... kam? Na „l“ nebo na „m“? To by byla velká chyba, neboť tam, kam došel palebný sled II./5., nesmí se tento obávat žádných palebných možností přicházejících z „l“ nebo „m“. Zbraně z posledně uvedených zákopů nebudou moci působiti na II./5. dříve, dokud prapor nedosáhne nebo nepokročí na západ linie „g“—„h“ kóta 307. Naopak III./5. bude velmi rád, dostane-li se mu zesílené podpory palbou, zesílení, které je možné, poněvadž prapor je ještě daleko od svého cíle. Velitel pluku žádal tedy*) velitele divise nebo velitele skupiny všeobecné činnosti, aby, až toto dělostřelectvo bude zbytečné před II./5., bylo použito k zesílení oddílu všeobecné činnosti, působícímu před III./5. Uvidíme později, až budeme studovati III./5. prapor, místa, na která budeme moci toto zesílení vykonati.

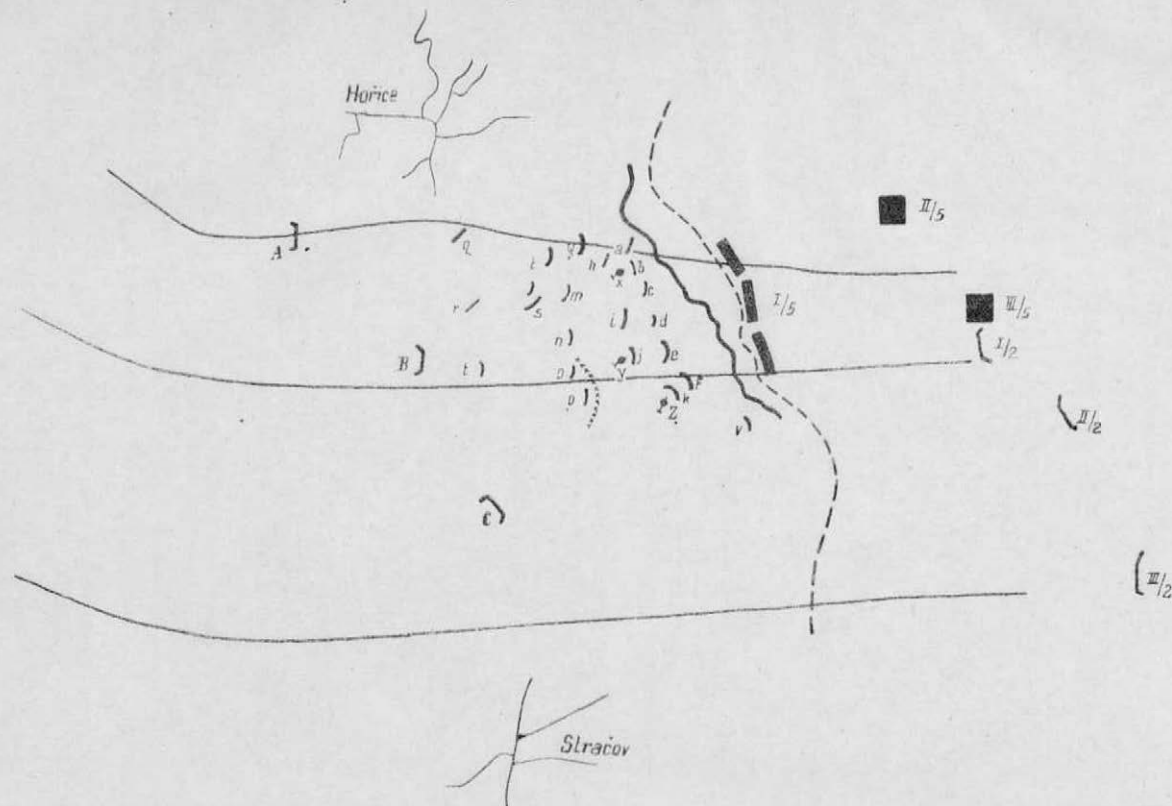
2. Přímá podpora.

a) Oddíl pro přímou podporu praporu II./5. Tento oddíl, který dříve střílel na „a“ a „b“, střílí nyní na „g“, kulomet 2 a část „h“ severně od silnice Hořice—G. Jiřitz.

*) „Ačkoli velitel pluku neuvádí sám v činnosti oddíly hrubého dělostřelectva, které střílejí před jeho útok, hledí, aby byl v přímém anebo alespoň v nepřímém spojení s velitelstvím těchto oddílů. Je totiž velmi důležité, aby mohl ve vhodném okamžiku dáti zastaviti nebo posunouti veškerou střelbu a mohl využití každé příležitosti k novému postupu.“ (P—T—1, čl. 730.)

Situace 5. p. pluku 11/V v 9 hodin
a náčrt zjištěných nepřátelských odporů.

Mapa 1:75.000, Jičín.

B.: Vedení útočného boje.

Cvič. listy, roč. IX. (1928), č. 11.

b) Část oddílu, který si ponechal velitel pluku k své dispozici, působí před II./5. (část rovnající se na př. hodnotě 1½ baterie), střelí částí na „c“, částí na kulomet 1 a částí na jižní část „h“.

Poznamenejme, že palba na „c“ není nebezpečná pro vlastní jednotky, které mají obsazeno „b“, neboť šířkový rozptyl je velmi slabý.

3. Těžké kulometry II./5.

Terén nedovoluje utvořit palebnou základnu, z níž by se mohly přestřelovati vlastní jednotky.

Z druhé strany, pro pohyby kupředu a zase zpět, kterým 1. sled byl podroben, je nutno bez další pochyby vyloučiti každou možnost mítí těžké kulometry umístěny na krátkou vzdálenost za palebným sledem, které by střelily mezerami. Konečně kulometry, které by byly umístěny na východ od železnice, by neměly dobrý výhled na západ od trati — celá kulometná rota je v 1. sledu.*) Abychom byli v souhlase s myšlenkou manévru velitele praporu (hlavní úsilí na sever), připustíme, že 2 čety jsou s 5. rotou a 1 četa s 6. rotou (1 družstvo v „b“, 1 družstvo s jižní částí, která je obrácena čelem k „c“).

*) Zde se vynořuje jedna otázka: budou těžké kulometry, umístěné v 1. sledu podléhati přímo veliteli praporu, nebo budou pod přímými rozkazy velitelů rot 1. sledu, kteří jim dají palebné úlohy?

Tato otázka zasluhuje, aby byla co nejdůkladněji prostudována.

Uvažujme o ní nejprve se stanoviska teoretického; pak závěry budeme aplikovati na náš konkrétní případ.

Tak jako velitel divise v zásadě má zájem na tom, ponechati v svých rukou přímé velení celého dělostřelectva, aby jim mohl zasáhnouti v celku tam, kde chce a kdy chce (manévr palbou), tak velitel praporu v zásadě má zájem na tom, aby disponoval všemi svými těžkými kulometry, aby mohl působiti jejich palbou tak, jak sám to uzná za vhodné v prospěch postupných palebných manévru, jež chce provést.

Bylo by výtečné, kdyby tato zásada mohla býti zachována v každém terénu a za každých okolností a centralisace těžkých kulometů kdyby byla stálá. Ale nebude tomu tak vždy a často to bude buď terén neb určitá situace, která absolutně vnutí úplnou nebo částečnou decentralisaci, ať ji velitel praporu chce nebo ne.

Případy, kdy decentralisace bude nutná, budou tyto:

1. Terén značně rozervaný a velmi pokrytý. Veliteli praporu schází povšechný rozhled a proto nemůže manévrovati palbou, neboť neví, jednak kde a kdy ji má umístiti, jednak nebude ani moci soustřediti její větší část na určitý díl svého pásma působnosti.

Krajní případ tohoto druhu možno nalézt při akci v lese. V lese nebo v terénu velmi rozebraném a pokrytém není aneb jest spousta malých terénních celků, do nichž nemá velitel praporu žádný aneb skoro žádný výhled. Možnosti palebné základny praporu nejsou téměř žádné. Jediné jednotky palebného sledu mohou pozorovati, co se děje, a mohou proto podle toho upotřebiti svých prostředků.

Někdy však přece se jim naskytne možnost upotřebiti i těžkých kulometů (mýtina, průsek), o kterážto možnost velitel praporu bude teprve později zpraven. Proto přidělí velitelům pěších rot menší část svých kulometů a větší část si ponechá jednak k ochraně boků, jednak k utvoření záchytného sledu (na mýtinách, průsecích), kdyby roty 1. sledu byly překvapeny a musily ustoupiti proti přesile, která by se náhle objevila.

Rozumí se však samo sebou, že toto rozdělení, tato decentralisace, bude jenom dočasná a že přestane, jakmile se objeví normálnější terén a velitel praporu bude mít pocit, že může opět manévrovati palbou.

2. Nepřítel zaujal postavení bez hloubky; jest umístěn v jedné linii na rozhraní terénního celku.

Jedním z důvodů, proč v normálním terénu a před nepřítelem učleněným do hloubky velitel praporu centralisuje velení těžkých kulometů je ten, že rotý 1. sledu mají přirozenou snahu působiti se všemi svými prostředky proti nejbližším nepřátelským prvkům, poněvadž ty se jim zdají nejnebezpečnější. Jestliže by v podobném případě (normální terén — nepřítel rozmístěn do hloubky) velitel praporu rozdělil těžké kulometry mezi rotý 1. sledu, může býti jist, že na nejbližší nepřátelské prvky bude silně střeleno, zatím co na vzdálenější zbraně protivníka nebude vůbec střeleno.

Je-li nepřítel umístěn v jedné linii bez hloubky, není třeba se obávati této nevýhody a velitel praporu by tedy mohl míti zájem na tom, aby přidělil část těžkých kulometů rotám 1. sledu, které, vidouce rychleji a lépe situaci než velitel praporu a znajíce často jediné ony postavení nepřátelských zbraní, mohou užiti rychleji a účinněji doplňku palby, který jim poskytují těžké kulometry.

V takovém případě velitel praporu vyjádří svůj manévř. palbou přidělením většího počtu těžkých kulometů jednotce, které je svěřeno hlavní úsilí. Je tedy i zde decentralisace, ale jenom částečná v tom smyslu, že si velitel praporu má ponechati k své dispozici část těžkých kulometů, aby jimi mohl střeliti proti nepřátelským zbraním působícím z boku na rotu a umístěným mimo pásmo působnosti rotý (palba proti palbě z boku). Nesmíme zapomenouti, že palebný sled má snahu jen působiti přímo před sebe a ne nejčastěji nebude mysliti anebo nebude ani moci střeliti proti palebným zbraním nepřítele, působícím do boku, jež jsou poněkud odchýleny od směru postupu. Je tedy třeba, aby velitel praporu proti těmto palebným prostředkům protivníka zasáhl sám; nebude-li míti k dispozici minomety, bude tak musiti učiniti buď těžkými kulometry nebo dělostřelectvem pro přímou podporu; na každý způsob však může dát pocítní daleko rychleji účinek těžkých kulometů než děl.

3. Terén je normální, ale bojová situace je taková, že velitel praporu nemůže již vykonávati svou činnost manévřem palby těžkých kulometů.

Takový bude na př. případ, když těžké kulometry budou pomíchány s palebným sledem a tím způsobem, že 1. sled po neúspěchu ustoupil až na těžké kulometry, anebo poněvadž se těžké kulometry, nemohouce ani přestřelovati vlastní jednotky, ani přestřelovati mezerami (mezery zmizely), samy od sebe posunuly do palebného sledu. Není možno doufati, že by v podobných okamžicích mohl velitel praporu pokračovati v manévru své vlastní palby; nemá tedy váhati ji decentralisovati.

Je nutno však poznamenati, že situace předpokládaná za 2 a za 3 nastanou tehdy, když pěchota útočnickova přijde na malou vzdálenost od rozhraní terénního celku, v němž byl umístěn nepřítel.

Byla-li na tomto rozhraní terénních celků předvídána zastávka, je to o jeden důvod více, aby se velení těžkých kulometů decentralisovalo; a vskutku, jsou to jediné velitelé rot 1. sledu, kteří mohou rychle zříditi palebný plán dobytého terénu. Je tedy nutno jim dočasně přidělit těžké kulometry, s nimiž pak vytvoří kostru palebného plánu. Velitel praporu pak může jen provésti to, co provedli velitelé rot a naříditi jen menší změny, bude-li toho třeba.

4. Některé taktické situace vyžadují alespoň částečné a dočasné decentralisace.

Takové případy nastanou za přiblížovacího postupu nebo za pronásledování, kdy velitelé praporů budou míti zájem na tom, aby dali malou část těžkých kulometů každé rotě prvního sledu, aby jim umožnili snadněji zdolati menší místní odpory.

Toto přidělení však může býti jen dočasné; přestane a velitel praporu znovu vezme vše do rukou, jakmile jeho zasažení bude nutné a možné (dotyk s nepřátelskou souvislou palebnou clonou).

Podívejme se, jak může býti — na těchto základech — uspořádáno velení těžkých kulometů II./5. praporu v 5 hod. 30 min.

Při vyražení útoku ve 4 hod. 30 min. byly umístěny na jz. svazích 324, odkud měly možnost přestřelovati vlastní jednotky. Mohly by tam zůstat dlouho, neboť odtud by mohly podporovati útok až do okamžiku, kdy by se 1. sled přiblížil asi 400 m k 1. cíli. Avšak není možno je ponechati na takovou vzdálenost (1000 m) od palebného sledu. Jakmile naše čelní prvky pěchoty dosáhly nepřátelské 1. linie, začaly se tyto těžké kulometry postupně přemísťovati kupředu a dosáhly 1. nepřátelské linie, aby odtud přestřelovaly mezerami 1. sledu.

Ale z 1. nepřátelské linie není o mnoho dále viděti než k železnici; budou tedy špatně umístěny, aby mohly podporovati útok (na západ) od železnice počínaje.

Z toho vyplývá nutnost postupně dosáhnouti železnice, jakmile na ní budou železni rot umístěny, a tam utvoříti novou palebnou základnu (prostřelování mezerami).

To se také stalo, vyjma 1. družstvo, které zůstalo v zádu s částí 6. pěší rot, které mohlo z železnice podporovati útok rot na 314-h-1 a později, když palebný sled byl donucen se stáhnouti, zachytilo jej a sloučilo se s ním znovu.

Když naše jednotky dosáhly železnice, měly před sebou nepřítele, který všude byl umístěn v jedné linii s těžkými kulomety v palebném sledu. Velitel praporu je arci na východ od železnice a nevidí, co se děje na západ od ní. To znamená, že velitel praporu má decentralisovat i velení těžkých kulometů od okamžiku, kdy dosáhly železnice.

Tuto decentralisaci musil předvídati; to znamená, když nařídil těžkým kulometům dosáhnouti železnice, měl jim zároveň naříditi, že od té chvíle jsou k dispozici velitelům rot, a to až do dosažení 1. cíle; o těchto nařízeních měl zároveň informovati velitele rot.

Tato předvídaná a nařízená decentralisace stala se nutnější, když se útok 1. sledu na 314-h-1 ztroskotál a musil ustoupiti na železnici — neboť jaký vliv může mít velitel praporu na své vlastní palby? Odtud, kde je, nic nevidí anebo skoro nic, nebude dlouho znáti situaci ani vlastní, ani nepřátelskou; a hlavně nebude znáti umístění nejnebezpečnějších palebných prostředků nepřítele (nepřátelský kulomet, který páli bočně). Jediné velitelé rot 1. sledu mohou viděti a účinně využití těžkých kulometů.

Předpokládali jsme, že velitel 5. p. roty objevil důležitost tohoto těžkého kulometu 1 a že mohl vypátrati jeho palebné postavení; zde se to zdá velmi možné, neboť těžký kulomet 1 je na malou vzdálenost v boku 5. rot — ale tak tomu vždy nebude.

V celku, v určitém terénním celku, může nastati řada centralisací a decentralisací, jež velitel praporu musí předvídati a včas naříditi.

Je nutné vždy, kdy je to možné, centralisovati. Decentralisovati tenkrát, když nám to situace velí. Takové je všeobecné pravidlo, jímž je nutno se řídit.

Čety, které jsou s 5. rotou, střílejí hlavně na nepřátelské od-pory mezi „g“ a „h“; přes to 1. družstvo střílí na kulomet 1, který působí současně na 6. i 5. rotu (protibočná palba).

Četa s 6. rotou střílí částečně na mezeru mezi „h“ a „c“, částečně na „c“.

4. Těžké kulometry I./5. praporu.

Tyto kulometry musily již dávno zastaviti palbu před II./5.

II. Rozhodnutí — rozkazy — žádosti velitele II./5. praporu.

Útok 5. a 6. roty na linii „g—h“ se ztroskotál a roty byly nuceny se vrátiti na výchozí základnu (železnice).

První věc, kterou musí velitel praporu vykonati, je znovu vzít do rukou svůj palebný sled, kterému, okolnostmi donucen, uvolnil trochu otěže; to znamená vésti útok metodicky, který by nahradil útok ovšem trochu rozříštěný, prováděný 5. a 6. rotou. Tudíž první rozkaz velitele praporu bude platiti jeho dvěma rotám:

„Zastavte útok“.

Nyní jde o řízení metodického útoku a vzhledem k tomu — jako vždy — je nutno:

1. učiniti si plán pro dobytí terénu,
2. stanovit směr hlavního náporu,
3. uspořádati plán palby.

K 1. Učiniti si plán pro dobytí terénu znamená v našem případě rozhodnouti se, zda se chceme zmocniti 1. cíle v jednom údobí

(současný útok na celé frontě) či ve dvou údobích (postupné částečné útoky). Rozkazy obdržené od velitele pluku a s druhé strany přání co možná nejdříve pomoci III./5., vedou nás spíše k současnému útoku na celé frontě; přes to můžeme poznamenati, že by v nejhorším případě stačil částečný útok, jímž by se dobylo „g“, kdyby současný útok na celé frontě byl nemožný; a vskutku vzeti „g“ je nejlepší prostředek pro uvolnění jižního křídla 1. p. divise a abychom později zůstali ve spojení s ní alespoň palbou.

Otázka tedy je věděti, zda současný útok na celé frontě je možný, a za tím účelem srovnati naše palebné možnosti s palebnými možnostmi nepřítele.

Nepřítel jest úplně na rozhraní terénního celku, mimo jižní části (zákop „c“ a terén mezi „c“ a 307); v této části může míti určitou hloubku a proto jeho možnosti v tomto prostoru jsou silnější než na severu.* V celku jeho možnosti jsou dány palbami, které mohou býti umístěny na celkové šířce asi 1200 m (linie „g“, 2, „h“, „l“, „c“, jižní hranice pásma činnosti). Kdežto my můžeme proti těmto palebným prostředkům nepřítele působiti palbou:

4½ baterie (možnosti: 700—750 m),

1 kulometnou rotou: 500 m,

lehkými kulomety (jsou umístěny na dobrou palebnou donosnost), naše možnosti jsou tedy dostatečné.

Ovšem, říkáme tím, poněvadž naše možnosti jsou dostatečné, jak to, že se útok, který vyrazil od železnice směrem na „g“, „h“ a „c“, nezdařil? To se pravděpodobně stalo proto, že palebný plán nebyl tak vypracován, jak bylo výše navrženo, anebo proto, že 5. a 6. rota nevyrazily od železnice současně anebo také proto, že na všechny nepřátelské cíle nebylo stříleno neb bylo na ně stříleno jen nedostatečně; a konečně možná dost proto, že nebylo souhry mezi postupem pěchoty a palbou přímé podpory (na př. přímá podpora přeložila palbu příliš brzy) atd. Jedním slovem proto, že řízení velitelem praporu scházelo, a je proto nutno tuto činnost obnoviti.

Naše možnosti jsou dostatečné; přes to však nebylo by v našem zájmu je co možná ještě zvětšiti? Ovšem že. Nejsme nikdy dosti silnými.

Máme je zvětšiti vsunutím celé nebo části 7. roty do prvního sledu? Myslíme, že ne; 5. a 6. rota neměly takové ztráty, aby palebný sled, který je jimi tvořen, nebyl dostatečně silný; zesíleny — tak, jak skutečně jsou — 3 četami těžkých kulometů, stačí zcela určitě, a to tím více, že všechny jejich čtyry jsou v prvním sledu ve vlastním významu toho slova a tak pomáhají dosíci převahy palby do šířky.

Dáti do prvního sledu celou 7. rotu neb její část, znamenalo by zbytečné nahromadění lidí v první linii; konečně je zřejmé výhodné — může-li se tak učiniti — míti 7. rotu v záloze, neboť pro další postup praporu bude tato rota velmi pravděpodobně potřebná buď pro překročení opotřebované roty neb pro úplně jinou úlohu.

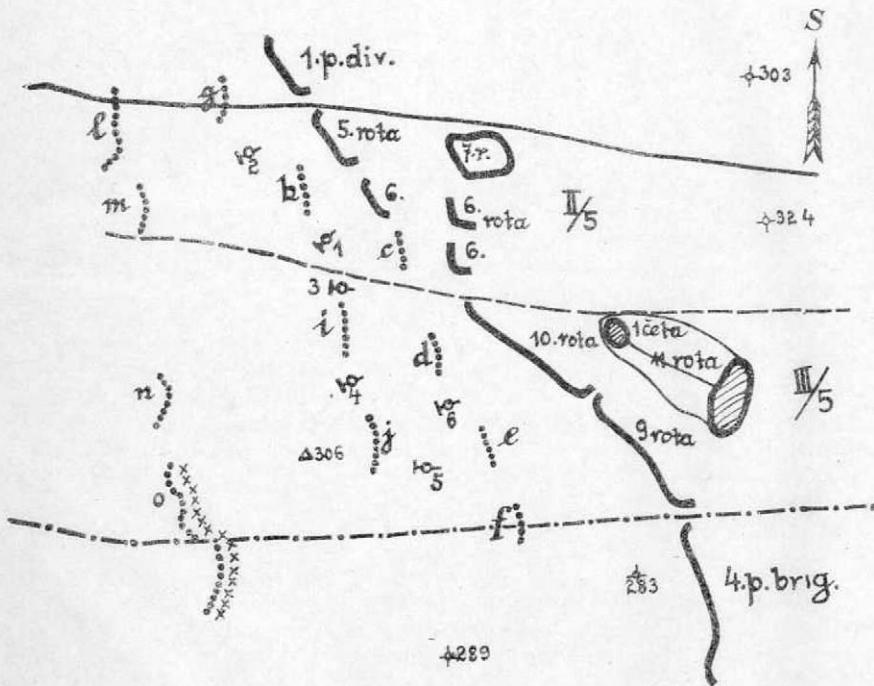
Zesílení, kterého bychom si přáli, může býti posila palbou, která nevyžaduje žádného zesílení lidmi; to znamená zesílení palbou dělostřelectva. Aby dosáhl této posily, musí velitel praporu

*) Tato úvaha nás znovu přivádí k myšlence, že, je-li nutno provésti částečný útok, bude veden na „g“ a ne na „c“.

Průsvitka čís. 3.

Situace { II/5 praporu v 5 hod. 30 min.
III/5 praporu v 5 hod. 35 min.

1:25.000

B.: Vedení útočného boje.

Cvič. listy, roč. IX. (1928), č. 11.

žádati velitele pluku; tento skutečně má 1 oddíl, jehož $1\frac{1}{2}$ baterie působí do úseku pásma činnosti III./5. Snad tato $1\frac{1}{2}$ baterie bude moci býti zbavena své úlohy a povolána působiti před II./5.

Později uvidíme, jakou odpověď dá velitel pluku na tuto žádost. V každém případě nemá velitel praporu čekati na tuto odpověď pro přípravu a organisování útoku; domnívaje se oprávněně, že v nejhorším případě má dosti prostředků, má budovati jen na těchto prostředcích; bude-li disponovati palbou $1\frac{1}{2}$ baterie navíc, bude míti vždy možnosti použití těchto paleb k zesílení dělostřeleckých paleb již organisovaných.

V celku plán dobytí terénu možno shrnouti v toto: současně útočiti na celé frontě s 5. a 6. rotou. Přes to žádati velitele pluku o palbu $1\frac{1}{2}$ baterie (která působí před III./5.).

K 2. Hlavní úsilí.

Řekli jsme již, že vzhledem k úloze praporu a k palebným možnostem bude hlavní úsilí na severu, na „g“.

K 3. Plán palby.

a) Palebný sled: 5. a 6. rota dostačí úplně, aby jej vytvořily.

b) Zesílení paleb palebného sledu: Toto zesílení musí býti zvláště znát na severu (hlavní úsilí). Bude provedeno: těžkými kulomety — jich umístění a cíle, na které střelí, jsou již známy. Ve skutečnosti by velitel praporu snad o nich věděl prostřednictvím velitele kulometné roty, který musí býti v neustálém spojení se svými četami. Není možno nic změnit na umístění a na těchto cílech. Družstvo, které je s četou 6. roty, střelící na „c“, je skutečně velmi dobře umístěno, aby později mohlo společně s touto četou — kryti jižní bok praporu, neboť tato četa, jsoucí již poněkud vzadu vzhledem k části 6. roty, která jest v „b“, bude ovšem učeněna během postupu, za a jižně od části v „b“ přímo u podporou — oddíl II./5. střelí na frontu v šířce asi 400 m; kdežto část oddílu velitele pluku, jak jsme viděli, střelí na jižní část „h“, mezeru mezi „h“ — „c“ a „c“. Z těchto tří cílů nejvíce nás zajímá, mezeru „h—c“, neboť jen odtud mohou vycházeti nepřátelské palby proti naší jednotce (5. rotě), které je svěřeno hlavní úsilí; je tedy nutno do této mezery řídit nejvíce paleb.

Bude-li žádost velitele praporu vyhověno, může býti celého oddílu velitele pluku použito k střelbě na cíle, které byly již v palbě částí tohoto oddílu, která působila do pásma II./5. nejvíce paleb na „h“ a „h—c“.

2. sled. Bude arci postupovati za jednotkou provádějící hlavní úsilí.

C. Přemístění.

Kdy bude vyrazení k útoku? Aby mohl velitel praporu dáti rozkazy, je dodati svým podřízeným, aby velitelé rot mohli učiniti nutné opatření, k tomu není 45—50 min. mnoho. Vyrazení útoku může tedy býti v 6 hod. 15 min. neb 6 hod. 20 min. Abychom byli jistější, řekneme 6 hod. 20 min.

Bude se palebný sled přemísťovati podle hodinového rozvrhu? Zdá se, že by to nemělo žádných nevýhod; pro malou hloubku prostoru, který je nutno přeběhnouti, a také proto, že nepřítel je skoro všude lineárně umístěn, můžeme připustiti, že rychlost postupu bude 100 m za dvě minuty. Konečně, abychom měli více jistoty, při-

pomeneme smluvené znamení s dělostřelectvem, jímž bychom mu oznámili: „prodlužte palbu“ neb „přeložte palbu“, abychom tak předvídali případ, kdy by pěchota šla rychleji nebo pomaleji, než jsme předvídali.

Přemísťování těžkých kulometů bude řízeno veliteli kulometných čet.

Přes to je nutno učiniti zvláštní opatření, pokud se týká přemístění jižní části 6. roty a kulometného družstva s ní postupujícího; a skutečně, když prapor bude na svém cíli, jeho jižní bok bude silně odkryt, jestliže se III./5. prapor nepřizpůsobí našemu útoku. Máme sice mezi oběma prapory styčný oddíl, jehož úlohou jest zajistiti mezi nimi spojení palbou, avšak zůstane-li III./5. tam, kde je, na železnici, tento styčný oddíl bude slabý k tomu, aby vyplnil svou úlohu, a to tím spíše, že II./5. bude na rozhraní terénního celku a že styčný oddíl bude bez moci proti protiútoků nepřítelů přicházejícího na př. z prostoru jiz. 307. Bude tedy vhodné naříditi jižní četě 6. roty, aby se, jakmile dosáhne cíle, umístila ve směru k jihu se svým kulometným družstvem a kryla k jihu a jihozápadu prapor.

Přemístění paleb dělostřelectva bude upraveno podle rychlosti postupu, stanoveného pro pěchotu.

Postup 7. roty bude nařízen samým velitelem praporu, a bude míti za účel přemístiti tuto rotu ve vhodném okamžiku na železnici.

Takto by byl přibližně palebný plán pro útok vypracován.

Zbývá ještě vypracovati palebný plán
pro přípravu a
pro obsazení dobytého terénu.

Příprava.

Příprava 5 minut nezdá se neúčinnou; bude provedena veškerým dělostřelectvem; těžké kulomety se jí zúčastní na př. během posledních dvou minut. Cíle budou tytéž jako při vyražení.

Obsazení dobytého terénu.

Pěchota. První palebná clona bude zřízena rotami prvního sledu péči velitelů rot. Nezdá se vskutku možným v situaci, v níž jsme, aby velitel praporu sám předem řídil palebný plán těžkých kulometů. Velitelé rot budou tak muset učiniti sami, krátký čas po příchodu na cíl prověří velitel praporu a opraví, bude-li toho třeba, tento palebný plán. Druhá palebná clona bude zřízena 7. rotou. Kde bude umístěna tato rota? Viděli jsme, že by měla býti během útoku dirigována za 5. rotou, tedy ve směru křížovky železnice s cestou: Třemeschowes—Brezowitz. Avšak nebude-li třeba jí použití během postupu, bude na tomto místě špatně umístěna, aby mohla splniti svou eventuální úlohu, neboť dosáhneme-li již cíle, 7. rota nebude míti za úlohu jen utvořiti druhou palebnou clonu podél železnice, nýbrž bude musit zvláště býti pohotově krytí ohrožené jižní křídlo. Proto jakmile dosáhneme cíle, bude účelnější 7. rotu takto učleniti: 1. četa u výše uvedené křížovky, 3 čety v „b“ a „c“.

Toto opatření odpovídá případu, kdy se III./5. nepřizpůsobí postupu II./5. a nedosáhne 1. cíle. Bylo by naopak chybné v případě, kdyby III./5. dosáhl současně s II./5. tohoto cíle a kdyby naopak 1. p. divise nepostupovala svým jižním křídlem současně s II./5.

Z toho vidíme, že pro velitele praporu je těžko předem vědět, jak použije 7. roty po dosažení cíle. Proto nedá po té stránce žádné rozkazy. Vydá rozkazy 7. rotě až včas potřeby a podle okolností, jak se vyvinou. (Naopak pro jižní četu 6. roty je nucen dát rozkazy předem, poněvadž bude daleko od této části a poněvadž, kdyby očekával vyjasnění situace, aby mohl naříditi případná opatření k pojištění jižního křídla, mohla by tato opatření býti nařízena a vykonána příliš pozdě.)

Zbývá nám nyní podívat se, jaké bude použití dělostřelectva, až se zmocníme 1. cíle. Abychom mohli vytvořiti přehradu 200 m západně od „g“ a „h“ (šířka fronty asi 450 m), k tomu 1 oddíl stačí. Části oddílu velitele pluku (event. celého oddílu bude použito k zajištění jz. boku (možné protiútoky) palbou 200 m jz. od „h“ — kulomet 1 (trvání palby 5 minut) později bude připraven — bude-li toho třeba — obnoviti tuto palbu.

Na těchto základech by mohly býti žádosti nebo rozkazy velitele II./5. praporu tyto:

1. Žádost k veliteli 5. p. pluku (poslané přímo telefonicky):

Po 5minutové přípravě útočím v 6 h. 20 m. na celé frontě, abych dobyl 1. cíle. Prosím o zesílení přímé podpory částí vašeho oddílu střelící před III./5.

Předvídané použití oddílu: jižní část „u“, mezera „h—c“, a „c“, nejvíce palby na mezeru „h—c“.

Přeložiti palbu z „h“ v 6 hod. 21 min.,

z „c“ v 6 hod. 21 min.,

kulomet 1 v 6 h. 26 m.,

nebo na žádost pěchoty (červená raketa).

Přeložiti pak palbu 200 m jz. od „h“ a kulomet 1.

Po 5 m. zastaviti palbu; ji obnoviti na žádost pěchoty o přehradu.

2. Rozkazy dané praporu.

SV. 5 h. 45 m. (pět čtyřicet pět).

a) Současný útok na celé frontě v 6 hod. 20 min. po 5 min. přípravě; cíl: 1. cíl praporu.

b) Přípravy se zúčastní těžké kulometry a některé lehké kulometry poslední 2 minuty.

c) 5. rota se zmocní „g“ a severní části „h“.

6. rota jižní části „h“, „c“ a kulometu 1.

Rychlost postupu: 100 m za 2 min.

d) Po dobytí cíle utvořte palebnou přehradu směrem k západu. Jižní četa 6. roty s kulometným družstvem se umístí směrem k jihu, aby kryla j. a jz. bok praporu.

e) Dělostřelectvo přeloží palbu

z „g“ v 6 h. 23 m.,

z kulometu 2, v 6 h. 23 m.,

z „h“ v 6 h. 21 m.,

z „c“ v 6 h. 21 m.,
z kulometu 1 v 6 h. 26 m.
nebo na žádost pěchoty (červená raketa).

Pak utvoří přehradu 200 m z. od „g-h“ a 200 m jz. „h-kulomet 1“.

f) Postup 7. roty bude řízen velitelem praporu.

g) Osa přemístění velitele praporu: beze změny.

h) Znamení pro
prodloužení palby: zelená raketa (3 světlice),
přeložení palby: červená raketa,
přehrada: červená raketa (déšť).

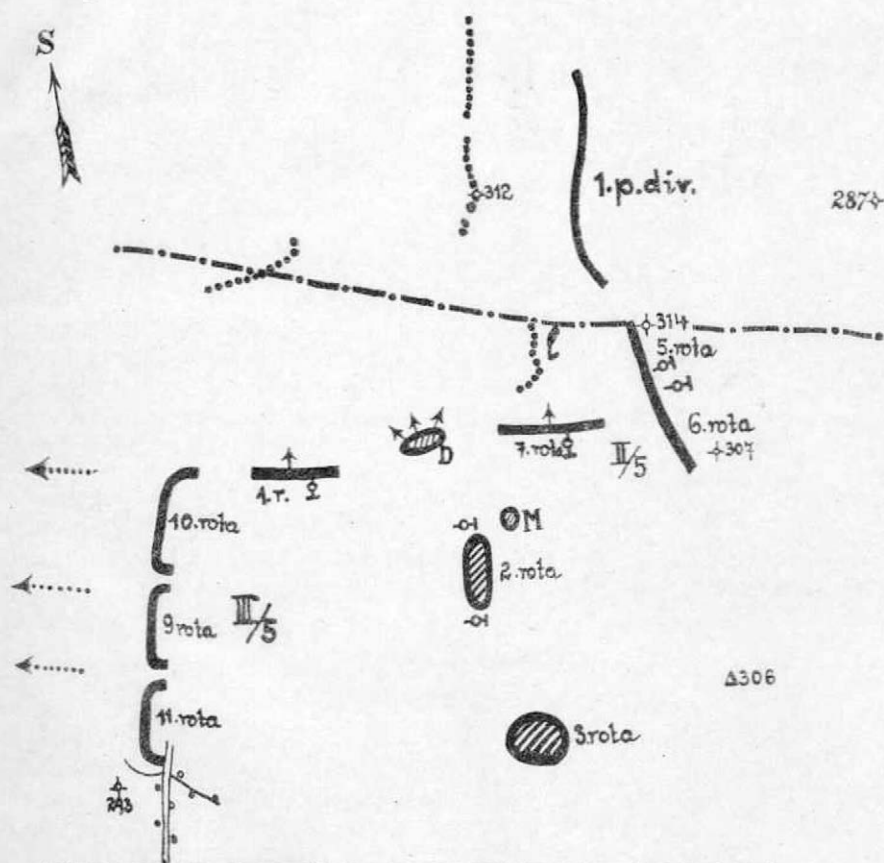
Dostanou: 5., 6., rota, dělostřelectvo pro přímé prapory, III./5.
jižní prapor 1. p. divise. Velitelé roty 7. a kulometné dostanou ústní
rozkazy od velitele praporu. (Dokončení příště.)

Průsvitka čís. 4.

Situace ve 12 hod. 30 min.

1:25.000

Legenda: } nepřátelské jednotky neb odpory. ● M minomety,
 } vlastní jednotky. ● D styčný oddíl mezi IV/5 a III/5.